

Roditeljstvo na drugačiji način

od 2009.g. do 2014.g - ukupno 6 grupa

Uzorak 2008/09.g.

Broj ispitanika N = 7; spol ispitanika: 6 (86%) žena, 1 (14%) muškarac;

dob ispitanika: od 30 do 40

Učinak

varijabla	tačno N/%	netočno N/%	nije odgovoreno N/%
1. Osvijestio/la sam na koji način mogu razviti kvalitetniji odnos djeteta (autoritet)	7/100	0/0	0/0
2. Osvijestio/la sam neke svoje obrasce ponašanja.	6/86	1/14	0/0
3. Upoznao/la sam nove tehnike komunikacije.	7/100	0/0	0/0
4. Znam postaviti zahtjev svom djetetu, a da ga ne povrijedim	7/100	0/0	0/0
5. Osvijestio/la sam svoj odgojni stil.	6/86	0/0	1/14
6. Informiran/na sam o važnosti postavljanja granica u odnosu djeteta.	7/100	0/0	0/0
7. Naučio sam što su posljedice, a što kazne u odgoju.	7/100	0/0	0/0
8. Primjećujem da lakše prepoznajem i izražavam svoje emocije.	5/72	1/14	1/14

Uzorak od 2009/10.g. do 2013/14.g.

Broj ispitanika N = 28; spol ispitanika: 23 (82.1%) žena, 5 (17.9%) muškarac;

dob ispitanika: od 25 do 48

Učinak

varijabla	tačno N/%	netočno N/%	nije odgovoreno N/%
1. Osvijestio/la sam na koji način mogu razviti kvalitetniji odnos djeteta (autoritet)	27/96	1/4	0/0
2. Osvijestio/la sam neke svoje obrasce ponašanja.	28/100	0/0	0/0
3. Upoznao/la sam nove tehnike komunikacije.	26/93	0/0	2/7

4. Znam postaviti zahtjev svom djetetu, a da ga ne povrijedim	23/82	4/14	1/4
5. Osvijestio/la sam svoj odgojni stil.	23/82	3/11	2/7
6. Informiran/na sam o važnosti postavljanja granica u odnosu djeteta.	28/100	0/0	0/0
7. Naučio sam što su posljedice, a što kazne u odgoju.	25/89	3/11	0/0
8. Primjećujem da lakše prepoznajem i izražavam svoje emocije.	25/89	3/11	0/0

Očekivanja/proces

O kojim temama biste voljeli raspravljati i/ili saznati više?

- 2008/09.g.: disciplina; o odgoju adolescenta; dosljednost; spolni razvoj djeteta do 3. godine; kako postati najbolji mogući roditelji; pravila u obitelji/podjela obaveza; pomoć djetetu u učenju; komunikacija s djetetom; o odgoju djeteta školske dobi; razlike u odgoju kod dječaka i djevojčica
- 2009/10.g.: Ljudstvo kod djeteta, komunikacija roditelj - dijete, kako postati bolji roditelj i prijatelj djetetu, sve teme koje se tiču odgoja djece, kako komunicirati s djecom, kako motivirati dijete,
- 2010/11.g.: Pubertet i adolescencija , odnos s djetetom , komunikacija, kazne, postavljanje granica, kako dijete naučiti pravilima, kako postići da dijete sluša, kako odgojiti sretno, zadovoljno, sigurno dijete, kako kod kuće provesti kvalitetno vrijeme s djecom, kako shvatiti da je moje dijete nadareno za neku „stvar“, na koji način se približiti djetetu kada ono ne želi našu pomoć ili ne želi govoriti?
- 2011/12.g.: Kvalitetna komunikacija, roditeljske vještine, kako reći“ Ne, postavljanje granica, kvalitetni odnosi u obitelji, kvalitetno provođenje slobodnog vremena s djecom, smanjenje stresnih situacija kroz radni tjedan, razumijevanje i međusobna potpora svih članova obitelji, dosljednost , agresivnost kod četverogodišnjaka, disciplina, autoritet – poslušnost
- 2012/13.g.: Kako dijete doživljava roditelje?, zašto joj je dosadno, a „sve ima?“, može li se 2.5 godišnje dijete igrati samo?, razvijanje kvalitetnijeg odnosa s djetetom 3, ljubomora i suparništvo , kako odgojiti odgovorne i sretne ljude, kvalitetno provođenje vremena, Roditeljske vještine
- 2013/14.g.: Pubertet, kako pokušati ne preburno reagirati, kako kontrolirati bijes, komunikacija i odgoj djeteta, kako razgovarati o drogi, alkoholu, promiskuitetnosti, kako uočiti prave osjećaje u djece i kako ih usmjeravati, poticanje na učenje, kvalitetna igra (ne igrice), discipliniranje

Što očekujete od sudjelovanja u grupi?/ Koliko su vam se ostvarila očekivanja od sudjelovanja u grupi?

prije programa	poslije programa
2008/09.g : nove informacije, edukacija, druženje, zabava, provjera roditeljskih vještina, osobni rast, nova saznanja, pomoć u vezi odgoja, ugodno druženje, nove informacije, smjernice, savjete, nova saznanja u rješavanju svakodnevnih problema u svom životu, nove vještine koje će mi pomoći saznati nove stvari, izmijeniti iskustva, osvijestiti potisnute ili „zaboravljene“ osjećaje, rad na sebi	2008/09.g : premašilo je moja očekivanja, zadovoljna sam i sretna što sam bila član grupe, zadovoljan sam, u potpunosti, spoznala sam svoje greške i mane u odnosu s djecom i dobila povratnu informaciju o stvarima koje dobro radim, očekivanja su ostvarena, šteta što grupa ne ide dalje, ostvarena u potpunosti, više od očekivanog pogotovu u odnosu na rad na sebi, puno sam toga osvijestila i pomoglo mi je da se promijenim na bolje; otvorila su mi se mnoga pitanja i interesi u smislu djece u starijoj dobi – škola, adolescencija
2009/10.g.: Razmjena roditeljskih iskustava, preispitivanje sebe kao roditelja i poboljšanje roditeljskih sposobnosti, doznati ponešto o "pravom" odgoju, čuti iskustva i preporuke drugih roditelja, očekujem savjete koji će mi pomoći u odgoju djece, razmjenu iskustva s drugim roditeljima, razmjena iskustva i saznanja o načinima i metodama u roditeljstvu i odgoju djece i sebe same,	2009/10.g.: Očekivanja su se ostvarila i više nego dobro, pozitivna atmosfera, razmjena iskustva su donijele i puno pozitivnih osjećaja, očekivanja su mi se uvelike ostvarila, puno sam sazna i naučila, očekivanja su mi se ostvarila, zadovoljna sam i već vidim napredak u odgoju djece - ostvarila su mi se očekivanja u potpunosti, ostvarila su mi se očekivanja u većoj mjeri
2010/11.g.:Razvijanje odgojnih vještina , kvalitetnija komunikacija , kvalitetniji odnos roditelj-dijete, razmjena iskustva	2010/11.g.: Dosta toga sam naučila, problem je to provesti u djelo, za sada mi se očekivanja nisu u potpunosti ostvarila jer još nisam naučila primjenjivati ono što sam naučila, ali očekujem da ću kroz neko vrijeme bar djelomično uspostaviti odnos samo sa sobom i članovima obitelji, očekivanja su mi se potpuno ostvarila. Dobila sam jako puno novih i do sada neisprobanih informacija, moja očekivanja su se ostvarila. Čula sam puno toga novog i poučnog.
2011/12.g.: Informacije, razumijevanje, razvijanje odgojnih vještina , kvalitetnija	2011/12.g.: Druženje (vrlo ugodno) i razmjena iskustva unutar grupe u

komunikacija, kvalitetniji odnosi u obitelji, razmjena iskustva, druženje, dijeljenje problema	potpunosti su se ostvarili, očekivanja nisu bila velika, jako me iznenadilo koliko smo radili na upoznavanju sebe i svojih emocija. Puno sam naučila o sebi, o komunikaciji i odnosima. Bilo mi je zanimljivo, u punoj mjeri su se ostvarila, pa čak i puno više od toga, zato jer sam naučio neke stvari koje nisam očekivao da ću naučiti, skoro u potpunosti, naučila sam i prepoznala nove načine u postizanju bolje kvalitete odnosa s djetetom, a isto tako i stekla nove vještine koje već uvelike primjenjujem u praksi. Hvala na tome!, zadovoljna sam!, stvarno sam jako zadovoljna i sretna što sam došla u grupu i puno sam saznala o tome o čemu se razgovaralo, nisam očekivao previše pa sam ugodno iznenađen količinom informacija o roditeljstvu koje sam čuo, grupa je odlična, zabavno mi je bilo i čuo sam dosta korisnih stvari i one koje nisam zapamtio želim si povremeno ponoviti iz materijala koje sam pokupio. Očekivanja su ostvarena
2012/13.g.: Edukaciju, smjernice, savjete , pomoć u odgoju, nove metode i tehnike u odgoju, kvalitetnija komunikacija, druženje	2012/13.g.: Vrlo dobro, prema odličnom. Grupa je bila zanimljiva, obradili smo vrlo dobrih i kvalitetnih stvari, Naučila sam biti smirenija i usmjerenija na sam problem, a da ne povisim ton ili „poludim“, sva očekivanja su mi se ostvarila. Otvorena su bila sva pitanja o kojima sam željela prodiskutirati pa i teme o kojima sam željela znati više, smatram da sam dobila puno kvalitetnih odgovora, stoga su moja očekivanja ostvarena, voljela bih da su sudionice bile aktivnije, ja sam sve pažljivo slušala i naučila neke riječi i stavove
2013/14.g.: Kvalitetniji odnos s djecom,	2013/14.g.: Jako sam zadovoljna ovim

kvalitetniji odgoj, kvalitetnija komunikacija, edukacija, osobni rast i razvoj, razmjena iskustva, stručne savjete	novim iskustvom, iako bih voljela da je predavanje zbog velikog broja pitanja i dilema potrajalo duže, nisam znao da toliko toga trebam znati. Presretan sam zbog sudjelovanja, mnogo sam naučio i hvala Vam, očekivanja su mi se ostvarila vrlo dobro. Prije polaska na tečaj očekivala sam da će to biti neformalan razgovor o odgoju . Nakon dolaska uvidjela sam da ću naučiti neke nove korisne stvari i smatram da je to bilo i više od ispunjenog očekivanja, očekivanja ostvarena, čak i više od toga, možda sam više očekivala ali sam zadovoljna, nisam ništa očekivala i bilo mi je zabavno i poučno
--	---

Koja su vaša strahovanja/brige vezane uz sudjelovanje u grupi?/Procijenite vaša početna strahovanja/brige vezane uz sudjelovanje u grupi?

prije programa	poslije programa
2008/09.g.: hoću li stići na sve radionice, nema straha, nema brige, javno iznošenje problema, kako će oni biti viđeni od strane grupe, nema ih da neću biti dovoljno poučena u svojim problemima, iznošenje intimnih stvari pred grupom	2008/09.g: samo jedan izostanak, nije bilo ni straha ni brige, nisam imala sram jer i drugi imaju slične ili iste probleme, nije ih bilo na početku mi se činilo da moji problemi neće doći na red, na moju sreću bilo je suprotno, bilo je ugodno i strahovanja su bila neopravdana
2009/10.g.: Nema ih, nemam strahovanja niti briga jer sudjelovanje smatram edukativnim	2009/10.g.: Mislim da sam se bojala hoću li moći sudjelovati redovito, a i to se ostvarilo, nisam imala strahovanja niti brige došla sam ovdje s punim povjerenjem u ustanovu i cijeli tim
2010/11.g.: Briga oko redovitih dolazaka, dijeljenje osobnih stvari s nepoznatima, zabrinutost za ispravnost vlastitih postupaka	2010/11.g.: Mislim da nisam imala briga, osim da li će moje dijete normalno komunicirati, kao prije , sa mnom. S tim da osjećam promjene u svom i njenom ponašanju, bojala sam se da neću moći

	pred nepoznatim ljudima izraziti osjećaje i razmišljanja, međutim iznenadila sam samu sebe, strah je postojao da nisam dobar roditelj, ali sam sudjelovanjem u grupi došla do spoznaje da svi mi roditelji imamo vrlo slične probleme i strahove.
2011/12.g.: Dijeljenje osobnih stvari s nepoznatima, zabrinutost za ispravnost vlastitih postupaka, zabrinutost oko redovitog dolaženja, da neće dobiti odgovore na svoja pitanja, dosada, previše teorije, trema	2011/12.g.: Partner je u cijelosti bez prigovora odslušao cijelu radionicu. Sretna sam zbog toga!, moji strahovi su bili oko toga kakvi će ljudi biti u grupi, da li ću se moći opustiti. Već nakon prvog susreta svi u grupi su mi „sjeli“ i puno smo se smijali. Jedino sam se iznenadila koliko sam ustvari puno rekla o sebi i svojoj obitelji, teme i način rada bili su jako interesantni, poticajni tako da početno strahovanje pokazalo se neopravdano, nisam imao niti sam očekivao neka strahovanja i to se pokazalo točnim, ne mogu se sjetiti strahova ili briga
2012/13.g.: da će prebrzo završiti	2012/13.g.: Nisam strahovala, dolazila sam vesela i znatiželjna, nije bilo strahovanja, druženje/radionice su protekle u ugodnoj, radnoj atmosferi, početni strahovi su bili vezani uz činjenicu koliko sam dobar roditelj, te smatram da nisam daleko od toga puta... Zahvaljujući korisnim savjetima biti ću još bolja, nisam imala strahovanja i brige vezane uz sudjelovanje u grupi, nisam imala nekih strahova vezanih uz grupu, nisam imala strahova
2013/14.g.: Kako izorganizirati vrijeme za sebe, hoću li doći na svaki susret zbog početka rada i radnog vremena, brine me da nisam u dosadašnjem odgoju djeteta griješila previše ... Vjerojatno nisam :), nemam strahova, otvorena sam za sve	2013/14.g.: Nisam imala nikakvih strahova, strah me bilo otvoriti se zbog svojih strahova i bojazni da će me netko krivo razumjeti. Uživao sam od kad sam se otvorio u grupi i u životu ljudima, nisam imala nikakve brige i strahove.

vrste razgovora, nemam ih, nemam straha i briga. Samo mogu naučiti budući da nisam ovu literaturu i smjer nikad proučavao, nemam baš iskustva u grupnom radu - bit će zanimljivo, nemam ih. Mislim da ću naučiti nešto novo, nemam straha i briga. Smatram da je svako novo edukativno iskustvo dobro.	veselila sam se novom znanju i iskustvu, ponavljanje je majka mudrosti, uvijek se može naučiti još, još, još ..., da možda nisam dobro postupala sa svojom djecom tj. da sam negdje griješila u odgoju, uspjela sam izdvojiti vrijeme za sebe
---	--

Očekivanja od voditelja grupe?/Koliko su vam se ostvarila očekivanja od voditelja grupe?

prije programa	poslije programa
2008/09.g.: stručnost, znanje, iskustvo, povjerenje, osmijeh na licu, da nas nauči kako biti bolji roditelj, predavanja, iznošenje iskustva iz prakse, rješenja određenih problema edukacija, pomoć, savjet, usmjeravanje nove smjernice do kojim još nisam došla da se veseli i priprema za naše susrete, spremnost na suradnju i podršku, uvažavanje komentara, mišljenja, dilema i pitanja, fleksibilnost u smislu potrebe rješavanja problema (ili komentiranja) članova grupe	2008/09.g.: zadovoljna sam u potpunosti, u potpunosti zadovoljena su očekivanja programom, načinom komunikacije, razgovorom, prezentacijom, kreativnošću, odabirom tema, objašnjavanjem, aktivnim slušanjem, razumijevanjem voditelja, ostvarena su očekivanja, zadovoljan sam jako, .: U skladu s očekivanjima, uvijek sprema saslušati, prokomentirati, čovjek se osjeća ugodno izložiti ili pitati, ima vremena obrazložiti i izložiti svoje dileme ili pitanja
2009/10.g.: Da prati interes grupe, dobro ju usmjerava i vodi, ništa posebno, eventualno saznati odgovore na pitanja pošto je voditelj stručna osoba, da bude pozitivan, da nam ukaže na neke metode i iskustva u svom radu, da nam predoči na koje način pristupati roditeljstvu i odgoju djece	2009/10.g.: jako pozitivna, otvorena, sluša, puvezuje, koordinira, sve pohvale, očekivanja su mi se ostvarila jer je voditelj stručna osoba i "potkovana" znanjem, očekivanja od voditelja grupe ostvarila su mi se više nego odlično i potpuno, očekivanja su se većinom ostvarila možda bi bilo dobro da se poslije svake prezentacije prezentirano podijeli članovima grupe u privatnom obliku odnosno na papiru radi lakšeg usvajanja prezentiranog
2010/11.g.: Pružanje korisnih informacija i savjeta, podjela iskustva drugih roditelja, otvorenost za sva pitanja, stručno i edukativno vođenje ove radionice, razmjena iskustva	2010/11.g.: Voditelj je stručan i zanimljiv predavač. Mislim da mi je dosta pomogla u nekim dvojabama oko djece, ostvarila su mi se očekivanja, rekla bih u potpunosti, voditeljica je vrlo dosljedna i jako lijepo i slikovito (pokrepljeno primjerima)

	argumentira rješenja određenih problema. Očekivanja su u potpunosti ostvarena, voditeljica je bila jako susretljiva. Odgovarala je na sva naša pitanja, davala korisne i poučne savjete, jasne i konkretne. Otvorena za svaki oblik suradnje.
2011/12.g.: Pružanje savjeta, da me se sasluša, otvorenost , stručno i edukativno vođenje ove radionice, pomoć i podrška, iskrenost, razumijevanje	2011/12.g.: Voditeljica je bila vrlo otvorena u komunikaciji te vrlo ugodan predavač. Saslušala je u cijelosti sva naša pitanja i komentare te na njih pokušala odgovoriti. Pohvala!, u potpunosti su mi se ostvarila očekivanja, očekivanja su se ostvarila jer je vođeno na zanimljiv način, zadovoljna u potpunosti, nisam došla u grupu s nekim očekivanjima, bila sam spremna i na sasvim nešto „drugo“ i „novo“, jako super, ostvarila su se u nekih 90% od očekivanog, voditelj grupe odlično prezentira u teoriji i onda često navede praktičan primjer. To mi se sviđa, tako lakše upamtim bitno
2012/13.g.: Da tumači svoj program za koji je educirana, pomoć / savjete o odgoju, pristupačnost u komunikaciji, preporuku literature	2012/13.g. Ostvarila su mi se očekivanja od voditeljice. Odličnom ocjenom, moram priznati da sam jako zadovoljna s voditeljicom i načinom na koji je vodila program i načinom na koji je imala komunikaciju s nama u grupi, moja očekivanja od voditeljice grupe su se ostvarila na način da je sve objašnjeno, pokrepljeno primjerima i o svemu smo mogle prodiskutirati i davati vlastite primjere, izraziti svoje bojazni itd. Atmosfera je bila topla i ugodna i svi smo se mogli izraziti i otvoriti, voditeljica grupe je korektno odradila svoj dio posla, stručno nam je objasnila odabrane teme tako da sam zadovoljna pohađanjem ove radionice. Hvala Vam!, u potpunosti (i više od očekivanog!), voditelj grupe Iva

	Bačurin je simpatična. Lijepo nam je sve objasnila, bilo mi je ugodno slušati. Svaka čast. Hvala lijepa.
2013/14.g.: Prijenos iskustva i znanja vezano uz odrastanje djece od 3 do 13 god., konkretni savjeti, nove socijalne vještine (iskustva) u komunikaciji s djecom, pomoć znanje da budem super roditelj, naučiti se što bolje nositi s problemima i ponašanjem u odgoju, mogućnost tražiti i dobiti savjet ili pomoć u rješavanju nekih problema, da me nauči ono što ja mislim da ne znam, a odnosi se na odgoj odnosno nepoznavanje vlastitog djeteta, strpljivost, toleranciju i dobar slušatelj	2013/14.g.: Voditeljica je divna i otvorena. Otvorena za sve vrste razgovora, nisam postavljao velika očekivanja od voditelja. Premda je na mene ostavio osobito profesionalan, brižan, predan i odgovoran stav i odnos prema nama, voditeljica grupe je ispunila moja očekivanja. Razgovori su bili ugodni, zanimljivi i korisni, lva ugodno ste me iznenadili i Vi puno radite na sebi. Bravo! Jednom ćete biti odlična mama!! Hvala Vam!!!, voditelj grupe se trudio i trudila se pojasniti određenu situaciju. Osjećam se zadovoljno pa smatram da je voditeljica grupe ispunila moja očekivanja, nisam imala nikakva očekivanja, bilo mi je poučno i ugodno

Zaključno

Dobiveni podaci pokazuju sljedeće:

- teme koje roditelje zanimaju jesu osnovna pitanja odgoja (specifičnije disciplina, dosljednost, postavljanje granica i pravila, komunikacija s djetetom) koja jesu pokrivena programom; uz njih roditelji navode i neke specifične teme poput spolnog odgoja do 3. godine ili razlike u odgoju dječaka i djevojčica
- očekivanja od sudjelovanja u grupi odnose se na stjecanje novih znanja i vještina, pomoć i podršku pri odgoju, izmjenu iskustva te ugodno druženje i zabavu; po iskazu članova grupe njihova očekivanja su gotovo u potpunosti ostvarena
- u odnosu na strahove/brige vezane za sudjelovanje u grupi najčešće se navodi strah od iznošenja svojih problema pred grupom; članovi grupe naveli su još i pitanje vremena te pitanje rada na specifičnim problemima; evaluacija pokazuje kako je su se tijekom programa ti strahovi/brige smanjili, odnosno nestali (bili neopravdani)

- u odnosu na očekivanja od voditelja članovi grupe su očekivali kompetentnu voditeljicu kako u odnosu na znanje o temama, tako i na iskustvo; evaluacija je pokazala kako članovi grupe voditeljicu procjenjuju visoko kompetentnom u svim područjima – od znanja o temama radionica, do znanja o vođenju grupe
- učinak programa se pokazao visokim u svim ispitivanim područjima, područje koje je nešto niže procijenjeno odnosi se na prepoznavanje i izražavanje vlastitih emocija te na kvalitetno postavljanje zahtjeva djetetu

10.kolovoz 2009.

11.srpanj 2014.

doc.dr.sc. Martina Ferić Šlehan

Renata Debartoli, mag. psih.